

انگلیس پشت اوکراین را خالی کرد

به رغم اینکه انگلیسی‌ها به همراه شرکای آمریکایی‌شان بر طبل جنگ با روسیه در شرق اروپا می‌کوبند اما لندن پشت اوکراین را خالی کرد. ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین اخیرا به حضور نیروهای ناتو در خاک کشورش چرخ سبز نشان داده اما بن والاس، وزیر دفاع انگلیس با ذکر اینکه اوکراین عضو ناتو نیست، بعید دانست در صورت حمله روسیه نیرویی به اوکراین اعزام شود.

سقوط لیر به پایین ترین نرخ برابری در مقابل دلار، با تعطیلی بورس ترکیه و افزایش بی سابقه قیمت بنزین همراه شد

جمعه سیاه اقتصاد ترکیه

[اتحادیه اروپایی ترکیه را جواب کرد]

**روز گذشته اعضای شورای وزیران اتحادیه اروپایی در آخرین نشست سال ۲۰۲۱ به اتفاق آرا توافق کردند به دلیل عدم پایدندی ترکیه به معیارها و اولویت‌های اروپا، مذاکرات عضویت این کشور در اتحادیه همچنان مسدود بماند. در حال حاضر روند مذاکرات عضویت ترکیه در اتحادیه اروپایی که از سال ۲۰۰۵ آغاز شده، به طور رسمی متوقف شده است. در بیانیه پایانی این شورا ضمن اشاره به دوری فزاینده آنکارا از اتحادیه اروپا آمده است:
متأسفانه در چنین شرایطی بررسی باز یا بسته شدن سرفصل‌های مذاکراتی عضویت ترکیه در اتحادیه اروپایی غیرممکن است و شورا با آرای موافق تمام اعضا به این نتیجه رسیده است که توقف روند مذاکرات با ترکیه باید همچنان ادامه یابد. در این بیانیه به تبادل و تضاد سیاست‌های خارجی ترکیه با اتحادیه در مسائل منطقه‌ای از جمله لیبی اشاره و نقض پیمان‌های گمرکی از سوی آنکارا مورد اتقاد اعضای شورا واقع شده است.**

هیچ تاثیر مثبتی بر جان نهداده و وضع را بدتر هم کرده است. جمعه سیاه اقتصاد ترکیه پیامدهای دیگری هم داشت. به گزارش آرتی، بورس ترکیه پس از سقوط ارزش لیر، انجام معاملات را متوقف کرد. روز جمعه گذشته شرکت بورس ترکیه در بیانیه‌ای اعلام کرد: «از ساعت ۱۶:۲۴ به وقت استانبول، مبادلات به صورت موقت در تمام بازارهای سهام متوقف خواهد شد». یک روز جلوتر بانک مرکزی ترکیه اعلام کرده بود نرخ بهره را از ۱۵ درصد به ۱۴ درصد کاهش داده است. این اقدام در حالی انجام شد که نرخ تورم این کشور ۲۱ درصد است اما رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور کشور

بار دیگر سلامت روان رئیس‌جمهور کهنسال آمریکا به چالش کشیده شد

گاف جدید بایدن؛ «هریس» رئیس‌جمهور شد!

«جو بایدن» رئیس‌جمهور آمریکا روز جمعه در جدیدترین سخنرانی خود، باز هم گاف داد و به دستمایه تمسخر رسانه‌های جهان تبدیل شد. خبرگزاری روسی اسپوتنیک در این‌باره گزارش کرد، بایدن در سخنرانی خود «کاملا هریس»، معاونش را به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا خطاب کرد. این خبرگزاری روسی نوشت: رئیس‌جمهور ایالات متحده با توصیف نادرست سمت معاونش، باز هم گاف دیگری داد. این اشتباه رئیس‌جمهور آمریکا در حین سخنرانی روز گذشته وی در دانشگاه دولتی «کارولینای جنوبی» به وقوع پیوست و او گفت: «قطعاً، رئیس‌جمهور هریس یک فارغ‌التحصیل برافتخار هواروارد است.» گزارش‌ها نشان می‌دهد رئیس‌جمهور ایالاتمتحده به رغم آنکه هریس را رئیس‌جمهور خطاب کرد،

در ادامه نیز این اشتباه را اصلاح نکرد. وِسایت آمریکایی «بریت بارت» در این باره گزارش کرد ظاهراً بایدن هنگام محکوم کردن اعتراضات در «شارلوتسویل» که ۴ سال پیش رخ داد، به اشتباه اسم این شهر را «چارلستون» و «شارلوت» خطاب کرد و سپس در نهایت نام درست این شهر یا همان شارلوتسویل را بیان کرد. بایدن از زمانی که به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا روی کار آمده است، در مناسبات مختلف گاف‌های متعددی داده و کار تاجایی پیش رفته است که چندی پیش نشریه «شنال اینترست» در این باره گزارش کرد: «چنین اشتباهات اساسی، آغاز سخت دولت آمریکا در عرصه سیاست خارجی را نشان می‌دهد. علاوه بر آن، به نظر می‌رسد رئیس‌جمهور و مشاورانش حتی نمی‌توانند بیانیه‌های عمومی خود را دربارۀ جنبه‌های مهم سیاسی مستقیم بیان کنند و چنین شکستی حاکی از بی‌کفایتی فراگیرتر است.»

بایدن ۷۹ ساله، چهل‌وششمین رئیس‌جمهور ایالات متحده و پیرترین فرد در تاریخ آمریکاست که تاکنون رئیس‌جمهور این کشور شده است. بایدن در یکی از گاف‌های جنجالی گفته بود به مدت ۳۶ سال به عنوان معاون رئیس‌جمهور درباره رفت‌وآمد بوده است.

- تردید بیش از نیمی از آمریکایی‌ها درباره سلامت روانی و جسمی بایدن**
- اخیرا نتایج یک نظرسنجی جدید از رأی‌دهندگان

با مداخله مستقیم اصرار بر کاهش نرخ بهره دارد، چرا که معتقد است بهره بانکی مخالف شرع اسلام است و در عین حال بهره زیاد باعث توقف چرخه واگذاری اعتبارات و اختلال در تولید می‌شود. به دستور او از ماه سپتامبر، بانک مرکزی نرخ بهره بین بانکی را کاهش داده است. در واکنش، موسسه رتبه‌بندی اس اند پی گلوبال، رتبه اعتباری ترکیه را منفی و اعلام کرده سیاست‌های پولی آنکارا به همراه سقوط چشمگیر ارزش لیر، نرخ تورم این کشور را تا اوایل سال ۲۰۲۲ به ۳۰ درصد افزایش می‌دهد. به نظر می‌رسد اما آنچه رسانه‌ها ترمز بریدن کامیون دلار می‌خوانند و باعث وحشت عمومی شده، تنها یک بعد از بحران فراگیر این کشور باشد. در واقع نحوه مدیریت باند حاکم اردوغانی، بحران‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، دیپلماتیک و حتی ژئوپلیتیک را به شکل درهم تنیده‌ای در ترکیه و پیرامون آن به وجود آورده است به طوری که می‌توان گفت سقوط لیر جزو پیامدهای این مدیریت بحران‌ساز است. اصرار سلطان– پرزیدنت کاخ آکسارای بر تنش‌آفرینی در سیاست خارجی آن هم در حالی که لیر (واحد پول ترکیه) بی‌سابقه‌ترین سقوط خود را تجربه می‌کند، وضعیت آینده ترکیه را در حال‌های از ترس و ابهام فرو برد است. مثلاً جمعه شب گذشته در بی افزایش شدید قیمت بنزین در ترکیه که یک واردکننده نفت است، مردم قبل از ساعت ۱۲ شب به پمپ‌بنزین‌ها هجوم بردند که این کار باعث تشکیل صف‌های طولانی شد. مردم می‌خواستند باک خودروهای‌شان را با بنزین ارزان‌تر مصوب روز جمعه پر کنند نه بنزین لیتری ۱۱ لیر و ۵۹ قوروش شبیه (معادل ۲۱ هزار تومان).

- هشدار صنعتگران**

با آنکه اردوغان دلیل عدم افزایش نرخ بهره را کمک به چرخش صنایع کشور عنوان کرده اما بحران موجود باعث شده «اتحادیه کارآفرینان و صنعتگران ترکیه» (TUSIAD) به تیم اقتصادی دولت هشدار دهد به قواعد و اصول علمی اقتصاد باز گردد. به گفته رئیس این اتحادیه، آنچه هم اکنون در ترکیه روی می‌دهد، نه یک وضعیت ناگزیر، بلکه یک مسیر انتخاب شده از سوی دولت اردوغان است. به این دلیل که به قول «مهمت موش» وزیر بازرگانی ترکیه، در میزان صادرات این کشور یک انقلاب واقعی رخ داده و ممکن است میزان صادرات تا پایان سال جاری از مرز ۲۲۵ میلیارد دلار فراتر برود. در نتیجه دولت تمایل دارد دلار بیشتری به چنگ آورد و علاوه بر بازپرداخت بدهی‌های کلان، نیازهای داخلی را نیز پاسخ دهد. اما به چه قیمتی؟ به قیمت اعمال فشار بسیار سنگین بر میلیون‌ها خائوار ترکیه که برای تامین کوچک‌ترین نیازهای روزانه، در تنگنای شدید قرار گرفته‌اند.

همزمان با تحركات بن‌سلمان برای رسیدن به پادشاهی، نظرسنجی‌ها حاکی از نارضایتی افکار عمومی از او است

ولیعهد در تدارک تاج و تخت

گزارش‌های مطبوعاتی حاکی از آن است مقدمات و هماهنگی‌های دربار سلطنتی عربستان به «محمد بن‌سلمان» ولیعهد سعودی مردم را از واقعیت فزاینده فساد در عربستان و مخالفت با عادی‌سازی روابط با اسرائیل نشان داد. این در حالی است که ولیعهد سعودی‌ها سکان‌دار اصلی اقتصاد کشورش لقب گرفته و در روابط خارجی نیز بارها اخبار مربوط به دیدارهای مخفیانه او و مقامات اسرائیلی رسانه‌ای شده است. در همین رابطه وبسایت سعودی لیکس نوشت: نتایج این نظرسنجی که توسط موسسه واشنگتن انجام شد، نشان می‌دهد: «سعودی‌ها نگران افزایش فساد نهادهای دولتی و وخامت اوضاع اقتصادی هستند.» مسأله‌ای که نشان از مخالفت افکار عمومی با تداوم ریاست بن‌سلمان بر شریان‌های اقتصادی و نهادهای مرتبط با حکومتی در سیاست خارجی است. بر اساس گزارش این موسسه، سعودی‌ها معتقدند دولت آل سعود علاقه‌ای به کاهش فساد اقتصادی و سیاسی ندارد و با مشکلات اقتصادی فزاینده‌ای که زندگی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهد، مقابله نمی‌کند. بر اساس این گزارش، ۳۸ درصد مردم عربستان معتقدند مقامات سعودی برای مقابله با مشکلات اقتصادی فزاینده و سختی‌های روزمره آنها تلاشی نمی‌کنند. این نظرسنجی نشان داد بیش از نیمی از مردم عربستان از برقراری ارتباط دوستانه با ترکیه حمایت می‌کنند، در حالی که اکثریت سعودی‌ها هنوز عادی‌سازی روابط با اسرائیل را رد می‌کنند. افکار عمومی عربستان عمدتاً مخالف عادی‌سازی رسمی کامل روابط با رژیم اسرائیل است. تنها ۱۶ درصد نظر مثبتی درباره «توافقنامه‌های بین اسرائیل، امارات، بحرین، مراکش و سودان» دارند. هفته گذشته با افزایش گمانه‌زنی‌ها پیرامون پادشاهی بن‌سلمان، منابع معارض سعودی خبر دادند عده‌ای از منتقدان اقدامات ولیعهد سعودی تصاویری از او را بر روی برخی خودروها ترسیم کرده‌اند که از دست داشتن وی در ترور روزنامه‌نگار سعودی «جمال خاشقجی» ستون‌نویس روزنامه «واشنگتن پست» که در ترکیه ناپدید شد، حکایت داشته است. عبدالله العوده» دبیر کل حزب معارض «تجمع ملی سعودی» با انتشار تصویری در حساب کاربری خود در شبکه توئیتر نوشت: «خیابان‌های واشنگتن، امروز شاهد خودروهایی بود که از خیابان‌ها عبور می‌کردند و می‌گفتند ما مستحق دموکراسی هستیم نه آقای ار».

یکشنبه ۲۸ آذر ۱۴۰۰
وطن‌امروز | شماره ۳۲۷۹
 [بین الملل]

دور دنیا

بازگشت محدودیت‌های کرونایی اروپا

در پی شیوع آمیکرون

سیر صعودی آمار مبتلایان به کرونا در اروپا و افزایش نگران‌کننده موارد ابتلا به آمیکرون، بسببِاری از کشورهای اروپایی را به اعمال محدودیت‌های جدید در آستانه سال نو واداشته است. در همین حال، مدیر مرکز اروپایی کنترل و پیشگیری بیماری‌ها هشدار داد برای مقابله با گسترش سریع گونه‌جِش یافته‌تازه کرونا موسوم به آمیکرون، واکسیناسیون به تنهایی کافی نیست و دولت‌ها باید اقدامات جدی و فوری برای مهار این سوسپه اتخاذ کنند. رئیس کمیسیون اروپا نیز با ابراز تأسف از اینکه همه‌گیری «کووید-۱۹» دوباره جشن‌های پایان سال را مختل می‌کند، اعلام کرد انتظار می‌رود سوسپه آمیکرون تا اواسط ژانویه (دی/هپمن) به نوع غالب ویروس کرونا در ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپایی تبدیل شود. به گفته مدیر کل سازمان جهانی بهداشت، موارد ابتلا به آمیکرون تاکنون در ۷۷ کشور جهان گزارش شده است. وی همچنین از اینکه برخی آمیکرون را سویه‌ای ضعیف‌تر از گونه‌های پیشین ویروس کرونا می‌دانند، ابراز نگرانی کرد.

-

ارتش یمن بر مواضع جدیدی در

مجاورت مرز عربستان مسلط شد

ارتش و کمیته‌های مردمی یمن بر مواضع جدیدی در منطقه مرزی «الیتمه» (شمال شرق یمن و هم‌مرز با عربستان) مسلط شدند. خبرنگار شبکه «المیادین» در یمن در این باره گزارش داد نیروهای صنعا مناطق جنوبی و شرقی «الیتمه» مرکز شهر «خب الشف» از توابع استان الجوف را تحت کنترل خود درآورد.داند. این عملیات پس از آن انجام شده است که منابع یمنی خبر دادند ارتش و کمیته‌های مردمی یمن در منطقه جزیران (جنوب عربستان سعودی) پیشروی داشته‌اند. عملیاتی که در پی آن، یکی از نیروهای ائتلاف سعودی از یادآر آمد و ۳۰ زور سوانی مجروح شدند این در حالی است که المیادین هفته گذشته نیز خبر داده بود ارتش صنعا توانسته موضعی را در کوه‌های «شفتان» و «وادی سلبه» در استان الجوف یمن تحت کنترل خود در آورد. ارتش یمن در شرایطی بر مواضع مذکور تسلط پیدا کرده است که طی هفته‌های گذشته، میان این نیروها و نیروهای دولت مستعفی یمن درگیری‌های شدیدی در اطراف شهر مأرب (مرکز یمن) آغاز شده است. نبرد آزادسازی استان مهم مأرب در شرق استان صنعا از سال گذشته میلادی آغاز شده و بیشتر مناطق و شهرهای آن تحت کنترل نیروهای صنعا درآمده است.

-

آزمایش اتمی جدید هند

با گذشت بیش از یک ماه از آزمایش موشک بالستیک «اگنی ۵» دارای برد ۵ هزار کیلومتر در هند، رسانه‌های این کشور دیروز از آزمایش موفق‌آمیز یک موشک بالستیک دیگر با نام «اگنی بی» در این کشور خبر دادند. طبق گزارش‌ها، این موشک بالستیک با قابلیت اتمی روز شنبه از ساحل ایالت شرقی «ودیساه» شلیک شد و با موفقیت به هدف تعیین شده برخورد کرد. به گفته مقام‌های هند، موشک بالستیک «اگنی بی» دارای برد هزار تا ۲ هزار کیلومتر است و در آزمایش موفق، با دقت بالا به هدف اصابت کرده است. اوایل آبان‌ماه بود که وزارت دفاع هند موشک بالستیک با قابلیت اتمی «اگنی ۵» را با موفقیت شلیک کرده بود؛ موشکی که بر د ۵ هزار کیلومتر اعلام شد. آزمایش‌های موشکی هند در شرایطی انجام شده است که تنش‌ها بین این کشور با پاکستان از یک سو و تنش‌ها بین این کشور و چین از سوی دیگر همچنان خبرساز است. اواسط ماه گذشته رسانه‌ها از شکست مذاکرات هند و چین برای حل اختلافات در منطقه مرزی «لداخ» خبر دادند. طبق گزارش‌ها، سیزدهمین دور مذاکرات بین فرماندهان نظامی هند و چین شکست خورد و ۲ طرف دیگری را متهم به اخلاص در روند مذاکرات کردند.

-

استعفا نامزد آفریقایی جانشینی پاپ

یک پایگاه آمریکایی به نقل از منابع آگاه نوشت: کاردینال پیتر تر کسان، نخستین نامزد آفریقایی تبار جانشینی پاپ فرانسیس در اقدامی ناگهانی استعفا خود را از ریاست یکی از ادارات کلیدی واتیکان ارائه داده است. تاز نمای «نترو» به نقل از افراد مطلع از این تصمیم این خبر را منتشر کرد و نوشت در صورتی که تر کسان جانشین پاپ فرانسیس شود، نخستین پاپ آفریقایی‌تبار در حدود ۱۵۰۰ سال گذشته در واتیکان خواهد بود. تر کسان ۷۳ ساله از کشور غنا، مشاور ارشد پاپ فرانسیس در مسائل مربوط به تغییرات آب و هوایی و عدالت اجتماعی است و نخستین عضو آفریقایی تبار اداره واتیکان است. منبع واتیکان که خواستند نام‌شان فاش نشود گفتند پاپ هنوز درباره پذیرش استعفا تر کسان تصمیمی نگرفته است. یکی از منابع آگاه گفت تر کسان که تا ۲ سال دیگر اجباراً بازنشسته می‌شود، از اختلافات داخلی در واتیکان خسته شده است. با خروج تر کسان از واتیکان، دیگر هیچ آفریقایی تباری ریاست ادارات مهم واتیکان را نخواهد داشت. رابرت سارا، کاردینال از کشور گینه بود که ابتدای سال جاری میلادی بازنشسته شد.

-

اتحادیه اروپایی اقدامات علیه مهاجران را تشدید می‌کند

سران کشورهای اروپایی در نشست اخیر خود در بروکسل توافق کردند اقدامات خود علیه مهاجرت‌های غیرقانونی را در همکاری‌های بیشتر با کشورهای مبدأ تشدید کنند. روزنامه اتریشی «استاندارد» نوشت اتحادیه اروپایی قصد دارد سال آینده اقدامات خود علیه مهاجرت‌های غیرقانونی را تشدید کند. بر اساس توافقات انجام‌شده بین سران کشورهای اروپایی افراد بدون حق اقامت باید سریع‌تر و به صورت مداوم‌تر به کشورهای ثالثی که از آن به اروپا آمده‌اند بازگردند، اگر هیچ چشم‌اندازی برای دریافت حق پناهندگی وجود نداشته باشد. این توافقات در نشست سران اروپا در بروکسل انجام شده است. سران کشورهای اروپایی توافق کردند اتحادیه اروپایی از همه امکانات نفوذ خود بر کشورهای ثالث و مبدأ استفاده کند تا مهاجرت‌های غیرقانونی را کاهش دهد. قرار است قراردادهای تجاری و کم‌های توسعه‌ای به عنوان ابزاری برای اجرای سریع برنامه‌های موجود برای مقابله با مهاجران به کار گرفته شود. همچنین مقرر شد توافقنامه‌های موجود برای بازگرداندن مهاجران به صورت موثر اجرایی شده و توافقات جدید توسط کمیسیون اروپا منعقد شود.